

Nr 599

Av herr **Holmberg**, om *utbyggnad av industrihälsovården*.

(Lika lydande med motion nr 488 i Första kammaren)

Den förebyggande hälsovården ägnas allt större uppmärksamhet. Den vid år 1961 års riksdag väckta kommunistiska motionen om hälsokontroll rönt i sak en välvillig behandling och beaktades vid fjolårets riksdag genom förslaget om bl. a. genomförandet av partiell hälsokontroll i Värmland. I enskilda län har frågan aktualiserats inom landstingen, även på enskilda platser, och på *industri- eller företagshälsovårdens* område tillmätes betydelsen av icke blott periodiskt genomförda hälsoundersökningar uppmärksamhet, vilket givetvis är av stort värde, utan alltmera inses vikten av att vidta åtgärder för en ständigt fungerande industrihälsovård.

Frågan om huvudmannaskapet för denna har vållat meningsbrytningar. Vid besvarandet av den kommunistiska motionen vid 1962 års riksdag (motion II: 65) hävdades, att denna fråga lämpligen borde lösas genom förhandlingar och överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter. Enligt undertecknads mening kommer erfarenheterna att bestyrka riktigheten av uppfattningen om att denna gren av den kollektiva sjuk- och hälsovården, som har så många beröringspunkter med den samhällliga sjuk- och hälsovården i övrigt, sorterar under samma huvudman.

Bl. a. talar för en sådan lösning dels angelägenheten av att få en *snabbare* lösning av denna fråga än vad synbarligen är möjligt på överenskommelsernas väg. Vidare svårigheterna att för mängden av små- och medelstora företag finna praktiskt lämpliga lösningar. Understundom har åberopats den ekonomiska och moraliska skyldigheten för företagen att svara för industrihälsovården, eftersom det i så hög grad är ett företagarintresse att minska antalet sjuk- och olycksfallsdagar av frånvaro på arbetsplatsen. Uppenbarligen inses detta i alltför ringa grad från företagarhåll med negativa resultat för de anställda i första hand. Det enskilda och samhällliga intresset i samma riktning är naturligtvis i lika hög grad obestridligt.

Viktigast är enligt vår mening de medicinska bevekelsegrunderna för en förändring. När det gäller yrkessjukdomarna föreligger ett angeläget behov av yrkesmedicinska avdelningar vid sjukhusen, i första hand regionssjukhusen. Frågan har aktualiserats i Stockholms stadsfullmäktige i en motion väckt av dr John Takman. Med anknytning till en artikel av docenterna S. Åke Lindgren och Åke Swensson i »Svensk Läkartidning» nr 36/1961, pläderar dr Takman för att vid det planerade Enskedesjukhuset i Stock-

holm inrättas en yrkesmedicinsk och arbetshygienisk verksamhet. Närmast förordas en industrimedicinsk klinik samt att ett annex anordnas i ett intilliggande industriområde, Hammarby industriområde, där läkare kan ha regelbundna mottagningar. De borde vidare ha en rörlig specialistgrupp, motsvarande dispensärverksamhetens skärmbildsbussar.

Genom en industrimedicinsk organisation av denna typ skulle samtliga företag och arbetsgrupper inom sjukhusets upptagningsområde, även småindustrierna och arbetare med växlande arbetsplats, t. ex. inom byggnadsindustrien, få en modern företagshälsovård. Anordnandet av här föreslagna avdelningar vid i första hand regionssjukhusen kan näppeligen vara en uppgift för arbetsmarknadens parter. Samhället bör svara även för denna del av sjukvården.

Enligt vår mening skulle ett anordnande av sådana yrkesmedicinska avdelningar och industrimedicinska kliniker, såsom ett utbyggande av den samhälleliga sjukvården, exempelvis i linje med vad sakkunniga nyligen föreslagit beträffande rehabiliteringen för handikappade, kunna företagas utan att ett ställningstagande nu behöver ske till problemet om huvudmannaskapet för industrihälsovården liksom riktlinjerna för dess utbyggande.

Oaktat motionärernas uppfattning i denna fråga, vilken framgick av motion nr 65 i andra kammaren vid 1962 års vårriksdag, anser jag att den här förordade lösningen innebär ett betydelsefullt steg framåt.

Med åberopande av vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om att skyndsamt utreda frågan om att vid i första hand regionssjukhusen inrätta yrkesmedicinska avdelningar och i anslutning härtill yrkesmedicinska kliniker inom angränsande industriområden i enlighet med vad i denna motion anförts.

Stockholm i januari 1963

Helmer Holmberg
